

AGREGIRANJE BRAČKE OBITELJI CERINEO 1671. GODINE U VELIKO VIJEĆE SPLITA

UDK: 929.52 Cerineo: 929.653
94(497.5 Split) "16"

Izvorni znanstveni rad
Primljeno: 15. XI. 2003

DENIS MARTINOVIĆ
Državni arhiv u Zadru
R. Boškovića bb
23000 Zadar, HR

Iz dostupnih izvora i literature autor nam donosi podatke o staroj vlastelinskoj obitelji Cerineo s otoka Brača. Pojedini članovi su ugledom i bogatstvom i službom u općinskim komunama, priskrbili plemstvo Brača, Hvara, Splita, Trogira i Zadra za sebe i svoje zakonite nasljednike.

Diploma o prijemu u Veliko vijeće grada Splita jedina je do sada sačuvana u takvom obliku uopće za grad Split.

U zbirci bračkih arhivalija, koja se čuva u Arhivu HAZU, nalazi se i originalna diploma bračke plemićke obitelji Cerineo. Diplomom i rodoslovno stablo, kako sam doznao, zajedno s ostalim bračkim spisima 1938. godine preuzeo je u Bolu akademik Stjepan Ivšić od marnog istraživača povijesti Dr. Mirka Vrsalovića. Mirko Vrsalović cijeli je svoj život prikupljao građu i dokumente o povijesti, životu i ljudima otoka Brača. Pisane arhivalije oporučno je ostavio Arhivu akademije i oni se do naših dana vode kao zbrika Archivalia Brattiensia. Zašto sam se odlučio napisati ovaj rad o obitelji Cerineo, upravo stoga što zahvaljujući Mirku Vrsaloviću sačuvala se diploma o uvođenju u Veliko vijeće

grada Splita ove obitelji, a ona kao takva predstavlja kuriozitet. U našim dalmatinskim arhivima malo je sačuvanih diploma s grbovnicom, a za komunu Split ova je do sada jedina pronađena. Predpostavljamo da je Dr. Vrsalović diplomu dobio od baštinka u Splitskoj na čuvanje i proučavanje. Za izradu takve jedne, rukom pisane diplome, trebalo je izdvojiti znatan iznos ondašnjih dukata. I zbog toga mislimo da su samo one obitelji koje su bile imućne mogle sebi priuštiti takav izdatak. Poznato je da je dalmatinsko plemstvo u osnovi bilo iz objektivnih razloga i stoljećima marginalizirano od presvijetle Republike, siromašno i ni približno tako bogato kao susjedno talijansko ili francusko. Očito to nije bio slučaj i s bračkim Cerineovim, oni su svakako smatrali da je izrada diplome i uložena sredstva za to dostojno njihove moći, ugleda i slavne prošlosti svoga roda. Prije nego izložimo i opišemo sadržaj same diplome donosimo nekoliko podataka o ovoj patricijskoj obitelji o kojoj se u u izvorima i literaturi relativno malo pisalo.

Prezime im se u izvornicima javlja u oblicima Cerineo, Cerinio, Cerinich i Cerinić. Bračanin Andrea Ciccarelli u svojim zapisima o otoku Braču, ne spominje ih kao izvorne plemiće otoka.¹

Što znači da im autohtonost nije vezana za otok nego su se na njega doselili kroz XIV ili XV stoljeće. Gospodin Michiel Cerinich primljen je u redove bračkog plemićkog Vijeća 1489. godine.² U zamolbi bračkog plemića Rafaela de Filippija, kojom on predlaže vijećnicima da se primi ova obitelj u njihove redove, pred komunalnim knezeom Zuanom Bembom, navodi veliku dobrotu gospodina Michiela sina Zuanne Cerinea, njegovu požrtvovanost i odanost Republici. U zamolbi se govori i o vrlo starim plemićkim korjenima ovoga roda. Na sjednici Vijeća od 15. listopada 1489. godine za agregaciju Michiela Cerinea glasovalo je 89 članova, a protiv je bilo 27 vječnika.

Nepotpuno rodoslovno stablo koje se čuva među navedenim bračkim arhivalijama upravo započinje s tim Michielom kao rodonačelnikom obitelji. Istražujući dokumente i literaturu o bračkim vlastelinskim obiteljima, nigdje nismo naišli na podatak o podrijetlu Cerineovih. Zsigurno je da su se dolaskom na Brač nastanili u Škripu i Splitskoj. U nekolicini tekstova i enciklopedijskih izdanja navodi se podatak o njihovom navodnom engleskom podrijetlu. Smatramo da je to neut-

meljena i ničim izvorno potkrijepljena legenda. Ta se legenda temelji na uklesanom natpisu, iznad glavnog ulaza u njihov dvorac u Splitskoj iz godine 1577. Epigraf kaže da je dvorac obnovio Michel, praukun Ivana (Zuanna) VOSELEY CERINEO, nećak Alberta i sin Šimuna.³ Cvito Fisković u svom radu kada govori o spomenicima u Škripu,⁴ navodi da je obiteljska tradicija o engleskom podrijetlu vrlo stara, a da toj tvrdnji ide u prilog često ime članova obitelji (Juraj, Albert i Jakov). Međutim s tom se tvrdnjom ne možemo složiti jer su navedena imena u takvim oblicima česta u Dalmaciji. Fisković se ograđuje doduše od legende i ostavlja mogućnost istraživanja izvora i utvrđivanja stvarnog podrijetla Cerinea. Kada se govori o doseljavanju na otok Brač u vrijeme mletačko – turskih ratova, treba znati da su se ona odvijala u nekoliko navrata. Prvo veće naseljavanje s kopna dogodilo se između 1463. i 1489. godine, kada se pred naletom Osmanlija iz Bosne iseljava na otok živalj iz Omiša, Poljičke republike, Hercegovine i Podgore. Drugo se veće naseljavanje dogodilo nakon borbi za Klis između 1530. i 1537. godine.⁵ Naveli smo da je ser Mihovil Cerineo primljen za člana brračke vlastelinske komune 1489. godine, što je za pretpostaviti da je njegov otac Zuanne, ili čak djed doselio s obitelji na otok u vrijeme prvih doseljavanja s kopna, krajem XIV ili početkom XV st. Sve nas to upućuje na eventualno podrijetlo roda u Bosni točnije Hercegovini ili na prostorima Poljičke republike. U svom heraldičkom zborniku Viktor Duišin, kada piše o Cerineovima navodi mogućnost njihova podrijetla u hrvatskom praplemstvu, pozivajući se na ispravu iz 1278. godine kada se u njoj spominje neki “Ceriniche” iz Nerežišća. O engleskim korjenima kaže Duišin da su izmišljotina, ali to ničim ne argumentira, međutim navodi da je kod obitelji u Milni živio do smrti neki Englez prezimena Kelsey a ne Voseley. Taj Kelsey bilježi se u župnim knjigama Milne kao svjedok u XVIII st.⁶ Ako se tome može vjerovati onda nam nije jasno zašto je Mihovil praukun Ivana već 1577. godine dao uklesati ime svog pradjede Ivana – Zuanna Voseley Cerineo. Matične knjige iz Škripa, koje datiraju od 1629. godine⁷ ne mogu nam odgonetnuti korjene a izvora o tome za sada nema, pa će i do novih proučavanja ostati tajna o stvarnom podrijetlu bračkih Cerinea.⁸ Sigurno se jedino može zaključiti da su po dolasku na otok bili već plemeniti, moćni i

ugledni. U Škripu podižu obrambeni kaštel – dvorac kojega gradi ili dovršava Mihovil, praunuk Ivana a sin Šimuna 1570. godine. Dvorac je podignut i kao utvrda za obranu unutrašnjosti otoka od eventualnih turskih prodora. Kao takav kaštel je najveći fortifikacijski kompleks na cijelom otoku. U cijelosti je dovršen 1618. godine za soprakomita Jakova Cerinea, a Jelena žena Dujma renovirala ga je u XVIII st.⁹

U župnoj crkve Sv. Duha nalazi im se grobnica s uklesanim grbom i godinom 1631. kada je postavljena nadgrobna ploča. u desetljećima nakon prestanka mogućih napada Osmanlija s kopna Škrip kao mjesto stagnira a stanovništvo se spušta uz more. Veronski biskup Augustin Valier kada šalje izvještaj o svojoj vizitaciji Hvarskoj biskupiji papi u Rim 1579. godine, navodi da se u Splitskoj nalazi 5 kamenih kuća i crkva Sv. Marije u kojoj je župnik Don Mate Cerineo.¹⁰

Jedna od tih kuća zasigurno je kameni kaštel – dvorac obitelji Cerineo, koji i danas postoji i dijelom je u posjedu današnjih potomaka. Nad ulaznim glavnim vratima u dvorski kompleks uklesan je grb i natpis na latinskom s kojega čitamo da je kaštel dao obnoviti, urediti i povećati Michiel praunuk Zuanna godine 1577. Iz natpisa može se zaključiti da je dvorac možda podigao ili započeo graditi još prije 100 godina Mihovlom djed također Mihovil, onj koji je 1489. primljen za plemića bračke komune, ili još prije njega možda pradjed Zuann – Ivan. Obnovitelj dvorca Mihovil oženio se Klarom Capogrosso, imali su sinove Šimuna, Nikolu i Jakova. Mihovil je umro kako je zbilježeno u rodoslovlju 1609. godine.¹¹ Vrijeme njegova života može se smatrati početkom uspona obitelji. Vjerovatno je bio jedan od najbogatijih ljudi na otoku. Oženivši se jednom iz roda Capogrosso, tada u Splitu moćna trgovačka obitelj, vjerovatno se počeo i sam baviti trgovinom. Oko 1570. godine uzima u zakup šibensku solanu.¹² Njegov sin Jakov rodio se 1550. godine, bio je u braku sa Zadrankom Luciom groficom Begna i umro je u Splitu 2. ožujka 1622. godine. Ostavio je oporuku datiranu 28. veljače 1622. godine koja se čuva među obiteljskim arhivalijama kod današnjih potomaka.¹³

Iz oporuke se ne može utvrditi gdje je pokopan možda u splitskoj crkvi benediktinaca Sv. Arnira, koju je donirao u iznosu od 150 dukata i još 50 dukata za izradu pale i nabavku antependija ispred njegove

grobnice. Oporučno legatima i darovanjima obilno je darivao crkve i samostane u Splitu ali i u Škripu, crkvu Sv. Duha, crkvu Marijina Navještenja u Milni i za podizanje novog glavnog olatara u Nerežišćima. Sva ostala dobra i imanje ostavlja svojoj ženi Luciji, a kako nisu imali potomke nju su naslijedili njegovi nećaci sinovi brata mu Šimuna, Jakov i Nikola. Kćeri njegovog brata Nikole udale su se u obitelji Geremia, Vitturi i Tomaseo.¹⁴ Jedina kći drugog mu brata Šimuna udala se u obitelj Lippeo iz Trogira.¹⁵ Brakovima se obitelj kroz XVII st. etablirala u cijeloj Dalmaciji, a iz oporuke je vidljivo i bogatstvo kojeg su priskrbili, s toga nije neobično da su potomci težili plemićkim naslovima moćnih gradskih komuna u Pokrajini.

Sam dvorac koji se smjestio na istočnoj obali luke u Splitskoj predstavlja sklop tri zgrade međusobno povezane dvorištima. Preživio je nekoliko stilskih preinaka, a kada je C. Fisković između dva rata XX st., posjetio dvorac zatekao je u njemu mnoštvo antiknog pokućstva i slike iz XV i XVI st.¹⁶ Među tim slikama pažnju je privlačio portret viteza u crnoj odori s bijelim ovratnikom, i odličjem u obliku križa. Portret prikazuje viteza reda ivanovaca ili takozvanih vitezova Malteškog reda. Datiran u godini 1509. smatra se jednim od najstarijih portreta uopće u Dalmaciji. Na slici postoji zapis MAURUS ANTONIUS MORUS ANN MDIX. Kamila Lucerna povezala je taj portret s navodnim M. Vinete Cerinich (Dinis Ceriniche), trgovcem oko 1510. godine koji bi trebao biti član trgovačke flote portugalskog osvajača na Daleki istok Alfonsa d' Albuquerquea¹⁷ Teško da se s tim možemo složiti. Tako značajnog člana obitelji koji bi čak trebao biti vitez Malteškoga reda obitelj bi zasigurno iskazala na rodoslovnim stablima i s njim se dičila. Taj bi "Moro" trebao biti brat ili sin Mihovila Cerinea koji je agregiran 1489. za plemića bračke komune. No takve podatke rodoslovlja ne bilježe. Skloniji smo povjerovati da se tu radi o portretu jednog člana ugledne patricijske obitelji Moro iz Venecije, a u kakvoj su vezi Cerineovi bili s tim rodом ili kako je portret dospio u njihov dvorac u Splitskoj ostati će tajna.

Desan Vrsalović navodi da su Cerineovi podigli i kulu "snažnu građevinu usred mjesta" zvanu Angleščina u Milni.¹⁸ Njihovom je zaslugom utemeljena i župa za Milnu, Bobovišća i Ložišća 1646. godine

a oni su postali patroni župe.¹⁹ U okolici Škripa, Splitske i Milne a kasnije i u Gornjem Humcu, imali su imanja, maslinike, vinograde, pašnjake i šume. Jedna se grana iz Škripa preselila na otok Hvar, kao Cerinović. U franjevačkom samostanu grada Hvara nalazi se nadgrobna ploča tih Cerinovića s uklesanim grbom sličnim onome s Brača, ploča bilježi godinu 1588. i natpis "Zerinovich della Brazza".²⁰ Hvarski Cerineovi doselili su se na taj otok iza 1533. godine, jer ih u popisu sindika za Dalmaciju Gianbatiste Giustiniana među 38 vlastelinskih porodica Hvara nema.²¹ Cerineo ili Zerinih primljeni su u Veliko vijeće hvarske općine 1598. godine.

Prestankom stvarne opasnosti od prodiranja Turaka na otoke, naročito nakon Kandijskog rata ili rata za Kretu (1645-1669.) Započelo je odbacivanje Osmanlija duboko u zaleđe dalmatinskih gradova. Uspostavljaju se nove granice između dvije države "Acquisto nuovo" i kasnije "Linea Nani" nakon rata za Peloponez. U svemu tome učešće uzima i dalmatinsko plemstvo, unosnim vojnim službama, slobodnom trgovinom i učešćem u komunalnoj vlasti (državne službe), zasigurno da su i Cerineovi našli svoje mjesto u tim poslovima, uzeli su učešće u izgradnji, opremanju i održavanju bračke galije "Galea Brazzana", u dva navrata zapovjednici galije (sopracomiti) dva su Jakova iz njihovih redova. Jedan 1594. godine i drugi sopracomit iz 1624. godine.²² Ovaj drugi Jakov sin Šimuna i nećak Jakova koji je ostavio oporuku iz 1622. godine, za iskazanu hrabrost zajedno sa sopracomitima Mladineom, Filippijem, Martinisom, Prodigijem, Nadallijem, Vusiom i Ivelliom dobio je zlatnu kolajnu mletačkog senata, a neki od njih i viteštvo.²³ Juraj Mladineo, slavni zapovjednik bračke galije u svom rukopisu iz 1643. opisuje zbivanja na galiji upravo u vrijeme dok je njom zapovijedao Jakov Cerineo Šimunov.²⁴ Jakov je uzeo za ženu Juliu Veranzio iz Šibenika, kojoj je pjesnik Ivan Ivanišević posvetio svoje djelo "Raj zemaljski" i pjesmu Kita cvita razlikova, nazivajući je vladikom bračkom, šibenskom i hvarskom.²⁵ Kroz XVII st. bilježi se u spisima nadpop Nerežišća Šimun Cerineo sin Jakova i Julije Veranzio, a oko 1655. opat u Povljima je Nikola Cerineo, vjerovatno brat sopracomita Jakova.

Uzimaju i učešće u radu komune otoka Brača, tako je Nikola 1615., Julije 1647. i Mihovil u više navrata između 1656 i 1676. pravni su

branitelji komune.²⁶ Obitelj je pripadala takozvanom seoskom plemstvu i to ih zasigurno nije zadovoljavalo, jer na Braču nikada nije bila zaživjela neka veća gradska sredina. Zato pojedini članovi za sebe i svoje nasljednike nastoje priskrbiti plemićke naslove većih i značajnijih gradova pokrajina. Kao što smo već naveli, nakon što su postali plemići Brača, zatim Hvara, godine 1671. primljeni su u Plemićko vijeće grada Splita. O tome ćemo podrobnije kasnije kada razmotrimo diplomu iz te godine. Nakon što su ušli u splitsko vijeće, Cerineovi stječu naslov plemića grada Trogira, godine 1695. Šimun Cerineo oženio se Katarinom Fasaneo iz Hvara, imali su sina Jakova, on je soprakomit bračke galije i u braku s Julijom Veranzio imao je sinove Kazimira, Šimuna i Mihovila. Kazimir se oženio 1646. Klarom Lucio iz stare trogirske vlastelinske obitelji Lucio (Lucić). Obitelj Lucio izumrla je u muškoj liniji krajem XVII st. pa su Cerineovi baštinili njihova dobra u Trogiru i okolici.²⁷ Njihov sin Jakov utemeljitelj je trogirske linije Cerineo – Lucio – Grisogono. Jakov se oženio Bračankom Lukrecijom de Filippis, on je primljen u Veliko vijeće grada Trogira 1695.²⁸ godine. Kada trogirska komuna iskazuje 1803. godine austrijskom dvorskom komesaru za Dalmaciju grofu Goessu popis plemića njihovog grada, navodi da vlastela Cerineo Antonio pok. Mihovila i Mihovil sin Jakova imaju posjede u Trogiru, Splitu, Braču, Hvaru, Zadru, Ankonu, Rimu, Đenovi, Veneciju i u Friuli.²⁹

Kroz XIX st. živi u Trogiru liječnik Antun Cerineo i publicist Koriolan Cerineo – Lucio.

Zadnji u nizu naslova kojima su se kitili članovi porodice je onaj grada Zadra, središta mletačke vlasti u Pokrajini. Plemstvo toga grada imalo je osobitu težinu i značaj. Zadarsko vijeće primalo je u svoje redove samo one porodice koje su i bogatstvom i ugledom mogle prednjačiti u cijeloj Pokrajini. Očito je da je Vijeće za takve smatralo i Cerineove, dostojne da ponesu naslov zadarskog patricija. Vijeće je imalo stroge uvjete koje je trebalo ispuniti, agregirana obitelj najmanje u tri generacije morala je obavljati dostojne i časne dužnosti, biti znatnog imovinskog stanja i da je u rodu s nekom od uglednih zadarskih starih porodica. Kada je zadarsko Veliko vijeće 22. rujna 1756. godine “Otvorilo vrata” za nove članove, zamolbu za prijem podnijeli su braća Antun, Mauro i Jakov Cerineo

– Lucio – Grisogono,³⁰ povezani, kako sami kažu duhom “časne težnje” da budu članovi patricijata i ovoga grada. U zamolbi podastrijetoj generalnom providuru, gradskom knezu i vijećnicima tvrde da su već plemići 5 gradova u Pokrejini. Pozivaju se na zasluge svojih predaka u obnašanju javnih službi, te ističu da su neki od njih bili zapovjednici galija i da je jedan od njihovih bio vitez Malteškog reda. Mi smo već razjasnili tu zabludu kojom su se očito pojedini članovi koristili i neutemeljeno hvalili. Nadalje tvrde da su dovoljno bogati, što im pruža mogućnost ulaska u zadarsko Vijeće, a zadovoljavaju i onaj zadnji uvjet srodstvo s nekom od zadarskih plemićkih porodica. Što i odgovara istini jer su doista bili potomci zadarske plemkinje Margarite Grisogono preko trogirске obitelji Lucio. Vjerovatno je Margarita bila majka ili baka Klare Lucio koja se 1646. godine udala za Kazimira Cerinea. Nakon što se pristupilo balotavanju (glasovanju pomoću kuglica) 27 vijećnika bilo je za prijem, a jedan protiv. Na istoj sjednici uvedeni su u Veliko vijeće braća Antun, Mauro i Jakov Cerineo – Lucio – Grisogono.

Ostalo nam je dati osvrt na diplomu o agregiranju obitelji u Veliko vijeće grada Splita. Originalna diploma³¹ je dimenzija 19, 6 x 13,5 cm, sadržava uvezani rukopis od 22 lista bez ovitka. Vjerovatno je ovitak bio od prešane kože, ali se nije sačuvao. Stilski predstavlja karakterističan kićeni barokni stil pisanja.

Prvi list donosi nam prikaz grba Republike Sv. Marka, ispod njega komunalni grb grada Splita. Zbog interesantnosti i rijetkosti cijele diplome donosimo opis grbova. Gornji grb, štit u obliku medaljona, u desnom donjem kutu hridi naravne boje nad njima uzdiže se utvrda s kulom i puškarnicama, nad kulom stijeg i zastava Sv. Marka. U lijevom donjem kutu štita, stilizirano more na kojem stoji mletački krilati lav, tijelom okrenut udesno, koji prednjom desnom šapom pridržava natpis PAX TIRA MAR. Cijeli štit uokviruje barokna vitičasta kartuša. Ispod državnog grba grb je grada Splita. U modrom štitu na tlu naravne boje utvrda s vratima i dvije kule. Iz utvrde uzdiže se zvonik stolne crkve Sv. Duje. Nad štitom kaciga s glednicom, a cijeli štit okružuju barokna kartuša desno i lijevo u bojama modro – crveno zlatno.

Na drugom listu diplome je kolorirani grb porodice Cerineo. U modrom štitu srebreni stup s kapitelom, oko kojega se tri puta savila

zelena zmija, glavom okrenuta udesno. Na vrhu kapitela crni pijetao sa crvenom krijestom i resama, okrenut tijelom udesno. Nad štitom heraldička kaciga s glednicom, cijeli je grb desno i lijevo ukrašen baroknom kartušom u bojama, modro – crveno – zlatno. Štit i sve elemente okružuje crvena draperija. Na preostalim listovima diplome ispisan je cijeli tijek sjednice Velikog vijeća i sažet zapis sjednica koje su prethodile toj, jednoj od najznačajnijih sjednica uopće splitske komune u vrijeme mletačke vladavine. Zasjedanje koje je održano 24. ožujka 1671. godine, čitamo o složenoj situaciji u kojoj se našlo Vijeća zbog nemogućnosti daljnjeg rada i obavljanja brojnih službi vijećnika. Splitski suci i sindik, Jerolim Martinis, Nikola Papali i Dujam Papali iznijeli su potrebu da se u što skorijem roku moraju primiti novi članovi iz redova građanskih obitelji jer će se inače Vijeće dovesti u nezgodnu situaciju zbog nedostatnog broja vijećnika. Navode da zbog velikog broja službi neki sadašnji vijećnici obnašanju dvije pa i više službi, a to nije sukladno propisima i zakonima.

Prijemu novih obitelji nije se udovoljavalo više od 200 godina, zbog odredbe još od 1462. godine kojom je zabranjeno agregiranje novih članova Vijeća, a ako bi se to i dogodilo trebalo je prethodno moliti Senat i Dužda u Veneciji.³²

Diploma Cerineovih bilježi i sjednicu od 6. srpnja 1671. godine, na kojoj je bilo prisutno 27 splitskih plemića. Istoga dana ušli su u Vijeće po nasljednom pravu Josip Grisogono i Nikola Jakša nakon što je utvrđeno da znaju pisati i čitati, položili su uobičajenu prisegu. Vijeće je tako moglo zpočeti s radom i 29 punopravnih članova. Pročitan je zaključak sa sjednice od 2. srpnja 1671. godine u kojem se navodi ponovna nemogućnost funkcioniranja Vijeća jer neki vijećnici niti ne dolaze na sjednice jer ne žive u Splitu nego u Trogiru, Braču ili Hvaru. Poziva se komuna odnosno članovi Vijeća da se pristupi prijemu i udovoljavanju molbi pojedinaca iz uglednih i zaslužnih obitelji. Agregaciju je potaknulo i odobrilo i Vijeće desetorice Republike pozivajući se na odredbu iz 1462. godine. Vijeće grada Splita odlučilo je da se u Veneciju pošalju poklisari Nikola Papali i Ivan Camuli koji će ishoditi dozvolu za agregiranje, a nakon dobivanja odobrenja pristupiti će se izboru. Sve su se te odredbe ispoštovale pa se je na sjednici od 6. srpnja

moglo pristupiti novom prijemu vijećnika. Stavljene su odredbe obitelji koje će biti primljene da moraju doznačiti određeni iznos novca samostanima Sv. Marije i Sv. Arnira i to iznos koji je bio uobičajen prigodom ulaska njihovih kćeri ili sestara u samostan Sv. Klare. Svi su prijedlozi prihvaćeni sa 24 glasa za i 4 protiv. Pristupilo se čitanju molbi koje su pristigle 3. srpnja 1671. godine i to od 8 obitelji: Bocareo, Marchi, Gaudenzio, Tomaseo, Cerineo, Arneri, Petrović i Cavanjin. Spomenute obitelji u svojim molbama traže da ih se primi u Vijeće sa njihovim zakonitim potomcima na sva vremena. Pročitane su i molbe braće Jeerolima i Nikole Cambi i molba braće Petra i Dujma Benedetti, oni su poslali molbe prije i odvojeno od spomenutih 8 obitelji. Diploma donosi u prijepisu i zaključak od 5. studenog 1671. godine kada su novoagregirani plemići ceremonijalno uvedeni u Vijeće splitske komune. Obznanjena je i dukala Senata od 29. srpnja kojom se dozvoljava i potvrđuje agregiranje provedeno 6. srpnja 1671. godine. Senat donosi i odredbu kojom se novoprimiti članovi izjednačuju u pravima sa starim vijećnicima Vijeća. Toga dana prisegli su:

1. Jakov Bocareo pok. Andrije
2. braća Marin i Dujam Marchi pok. Nikole
3. braća Ivan i Andrija Gaudenzi pok. Luke i dr. Mate Gaudenzi pok. Nikole
4. Vicko i Mark Antonio Tomaseo pok. Alesandra
5. Ivan Arneri pok. Dujma
6. Ivan i Ivan Antun Petrović pok. Jerolima
7. Petar i Dujam braća Benedetti pok. Kazimira
8. dr. Jerko i Franjo Cavagnini pok. Marka
9. gospodin Jakov Cerineo pok. Kazimira i Mihovil Cerineo

Obitelj Cambi i Capogrosso uvedene su ceremonijalno u Vijeće i prisegnule 19. studenog 1671. godine.³³

Vijeće donosi odluku da se nakon ovog znatnog povećanja vijećnika, agregiranje zatvori do daljnjeg, ali se to prekršilo već 1672. godine agregiranjem obitelji Mazzarelli i Tisičić.³⁴

Zapisnici splitskog Vijeća od tada prate povremeno aktivnosti njegovih članova iz porodice Cerineo. Na sjednici od 10. studenog 1678.

godine vijećnik Mihovil Cerineo izabran je za predlagača službi u Vijeću. Spiridon Cerineo i Duje Benedetti izvješćuju Vijeće na sjednici od 7. studenog 1745. godine, o protupravnom prisvajanju dobara na otoku Šolti i dugovima zbog neplaćanja najamnine. U Vijeće je uveden s 21 godinom, 4. ožujka 1731. godine, Jerolim Cerineo – Lucio. Sjednica održana 11. svibnja 1744. godine, bilježi podatak da su na njoj prisutni i plemići Ante, Dominik i Spiridon Cerineo.³⁵

Obitelj je uglavnom živjela na Braču u svojim dvorcima i na imanjima, a samo povremeno i to zbog obavljanja svojih obaveza i dužnosti u Splitu i Trogiru. U popisu stanovnika grada Splita iz 18 st. zabilježeno je da godine 1741. žive dvije obitelji Cerineo a također i 1750. godine.³⁶ Kada bračka komuna 1803. godine iskazuje komesaru za Dalmaciju grofu Goessu popis plemića koji žive na otoku navodi se da u Splitskoj žive Jakov i Antonio Cerineo pok. Mihovila, Jakov je predstavljen kao glava obitelji i ima sina Mihovila.³⁷ Godine 1807. Jakov Cerineo općinski je vijećnik u Splitu za francuske vladavine u Dalmaciji. Njegovi sinovi Mihovil i Marin žive u to vrijeme u Trogiru.³⁸ Kada austrijska Heraldika komisija godine 1822. priznaje plemstvo grada Splita Marinu on s obitelji živi u Splitskoj na Braču. Oženjen je Domenikom Radovani i imaju pet sinova i devet kćeri.³⁹ Njegovom bratu Mihovilu priznato je plemstvo grada Trogira 28. listopada 1823. godine.⁴⁰ Mihovil se oženio Trogirankom Katarinom Ćipiko i u tom su se braku rodila dva sina Albert i Jakov. Kada mu je priznato plemstvo i on s obitelji nastanjen je na Braču. Kroz XIX i XX st. živi u Splitskoj liječnik u Bolu dr. Dinko Cerineo, a u Splitu dr. Antun Cerineo – odvjetnik, oženjen Ankom kontesom Borelli.⁴¹ Posljednji muški potomak obitelji dr. Miho Cerineo, rođen 1923. u Splitu,⁴² sin je odvjetnika Antuna i Anke Borelli. Bio je fizičar i umro je u Zagrebu 2003. godine, a pokopan u Postirama na Braču. Nije imao potomaka, po njegovom kazivanju članova obitelji ima u Južnoj Americi točnije u državi Argentini.

Na Braču je živjela i pučka obitelj Cerinić, u Škripu, Nerežišću i Donjem Humcu.

BILJEŠKE

1. Andrea Ciccarelli: *Osservazioni sull'isola dell Brazza*. Venezia 1802., 245.
Podatak o starim plemićkim rodovima (Nobilita originaria) dostavio je Senatu 26. svibnja 1657. godine poklisar otoka Trifun Mladineo.
2. A. Ciccarelli: bilješka br. 1, 162-163, Autor donosi prijepis cijele sjednice Velikog vijeća bračke komune od 15. listopada 1489. godine.
3. Desan Vrsalović: *Povijest otoka Brača*. Brački zbornik Supetar 1968., br. 6, 165.
4. Cvito Fisković. *Historički i umjetnički spomenici u Škripu na Braču*. Jadranski dnevnik br. 95, Split 1938., 9.
5. D. Vrsalović: bilješka br. 3, 136.
6. Viktor Anton Duišin: *Zbornik plemstva*. Zagreb 1938. I, 121-122.
Duišin piše i o obitelji Cerinić koja je iz Donjeg Humca i oni imaju različit grb od Cerinea iz Škripa i Splitske. Autor pretpostavlja da su ti Cerinići jedan ograna škripske loze. Ta linija danas ima potomke u Karlovcu i drugdje.
7. Andre Jutronić: *Naselja i porijeklo stanovništva na otoku Braču*. Zbornik za narodni život i običaje, Zagreb 1950., knjiga 34, 127.
8. Usput: Radoslav Katičić: *Uz početke hrvatskih početaka*. Split 1993., 213-215.
kada Radoslav Katičić govori o arheološkom nalazu na otoku Braču Veselia felicitas, točnije nađenom u dolini iznad Škripa a on glasi VESELIA FELICETAS LIBERO MAGNO PATRI TORCLESII EX VOTO, kaže da se tu radi o prezimenu i imenu pripadnika višeg sloja možda čak senatorskog. taj je rod u nekim svojim odvojcima živio vjerovatno u Saloni i mogli su imati posjede na Braču. Skloni smo povjerovati da su Cerineovi sukladno tadašnjoj modi o navodnim rimskim korjenima svojih predaka dodali svom genitiliciju ono rimsko VESELIA odnosno Voseley. takvih primjera o navodnom rimskom podrijetlu imamo zabilježeno pa se sjetimo Frankopana koji su tvrdili da su starinom od rimskih Frangipanja.
9. D. Vrsalović: bilješka br. 3, 165.
10. A Jutronić: bilješka br. 7, 17.
11. Jugoslav Gosponetić: *Brač i njegovo pomorstvo*. Supetar 1994. I, 185.
12. J. Gospodnetić: bilješka br. 11, 184., Sindik avogador i inkvizitor za Dalmaciju Andrea Giustinian šalje 1576. izvještaj u Veneciju u kojem govori o prilikama u šibenskoj solani koju u zakupu drži Mihovil Cerineo s drugovima. Kaže da družina izvlači prihode u iznosu od 70000 dukata. Za tadašnje prilike to je bio ogroman novac, pa je Mihovil i mogao obnavljati i dograđivati svoje dvorce u Škripu i Splitskoj.
13. Radoslav Tomić: *Oporuka Jakova Cerinea*. Radovi Instituta za povijest i umjetnost. Zagreb 1995. sv. 19, 115-121.
R. Tomić: bilješka br. 13, 115.

14. Frane Bego: *Kaštel Kambelovac – Kaštel Gomilica*. Kaštel Kambelovac 1991., 199-201.
Mihovil Lippeo oženio je Jelenu Cerineo kći Šimuna.
15. C. Fisković: bilješka br. 4, 9.
16. Camila Lucerna: *Werwar Dinis Cerinich?* Morganblatt. Zagreb 1928. br. 43, 25.
17. D. Vrsalović: bilješka br. 3, 176.
18. Hrvatski bibliografski leksikon. Zagreb 1989., sv. 2, 632.
19. D. Vrsalović: bilješka br. 3, 210.
20. Grga Novak: *Hvar kroz stoljeća*. Zagreb 1972., 110.
21. A. Jutronić: *Momčad bračke ratne galije 1625. godine prema rukopisu soprakomita Jurja Mladineca*. Bračke teme, Split 2002., 34.
23. A. Ciccarelli: bilješka br. 1, 16.
Kada govori o uglednim Bračanima autor navodi sve soprakomite s posebnim osvrtom na autora rukopisa o bračkoj galiji Jurja Mladineca za koga kaže da je njegovoj obitelji 1651. godine kada je umro Senat uputio službeni izraz sućuti.
24. A. Jutronić: bilješka br. 22, 43.
Rukopis se nalazi u biblioteci Arhološkog muzeja u Splitu.
25. R. Tomić: bilješka br. 13, 115 i 120.
26. Hrvatska enciklopedija. Zagreb 2002, svezak II, 491.
27. C. Fisković: *Oporuka i kodici Ivana Lucića*. Vesnik Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu, IX/X
Zagreb 1941., 59 –84.
28. Francesco Madirazza: *Il Re d' Armi di Trau*. Smotra Dalmatinska, Zadar 15. rujna 1900.
29. Državni arhiv u Zadru, Spisi C. K. komesara Goessa 1803-1804, Filza II, Trogir, 551/2.
30. Libar consiliorum Jadera (1714 –1775), Znanstvena knjižnica u Zadru, MS 704/VII, 113 – 119 v
31. Acta Bratiensia, B II CE 7/35, Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu.
32. G. Novak: *Povijest Splita*. Split 1961., knjiga II, 209.
33. G. Novak: bilješka br. 32, 212.
34. G. Novak: bilješka br. 32, 212.
35. Arsen Duplančić: *Regesta zapisnika splitskog Velikog vijeća od 1620- 1755. godine*. Split 1998., sv. 14, 19, 22 i 165.
36. Danica Božić-Bužančić: *Prilog poznavanja stanovništva Splita u XVIII stoljeća*. Split 1979., svezak 8, 205.
37. DAZD, Spisi C. K. komesara Goessa 1803-1804, filza 3 a, Brač, 674.
38. HBL, bilješka br. 19, 633.
39. DAZD, Matice delle famiglie Nobili della Dalmazia per ordine alfabetico, indeks br. 27, str. 47.

40. DAZD, bilješka br. 39, 42.
41. V. Duišin: bilješka br. 6, 122
42. HBL, bilješka br. 19, 633.

L'AGREGAZIONE DELLA FAMIGLIA CERINEO DI BRAZZA NEL GRANDE CONSIGLIO DI SPLIT NEL 1671

Riassunto

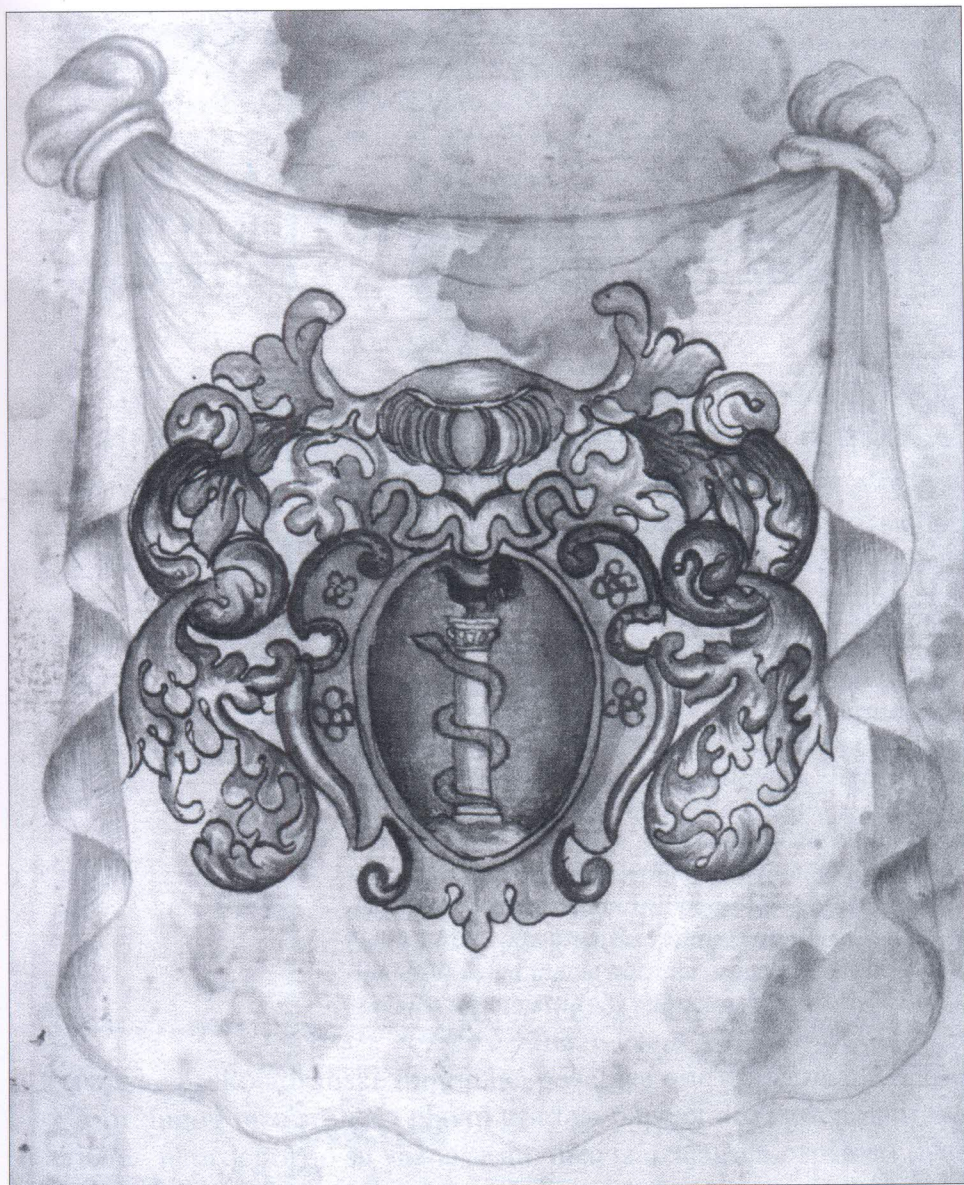
Il Grande consiglio della città o dei comuni aveva il potere supremo al tempo del predominio della Repubblica di San Marco. I membri del consiglio furono, di regola, i nobili della città, nonché le famiglie della Regione prescelte dal Consiglio stesso. Ogni città – comune aveva le regole statutarie che ordinavano l'aggregazione di nuovi membri al suddetto corpo. I Cerineo, una vecchia famiglia brazzana, venuta sull'isola di Brač probabilmente nel XIV ° e XV ° secolo, aspirava alla nobiltà ed ai posti consiliatori nel Consiglio di tutte le maggiori città della regione. Ci riuscirono, ed ottennero gli onori di aristocrazia, oltre alla Bračnata, di Hvar, Split, Trogir e la capitale della regione, Zadar.

Ci riuscirono grazie alle ricchezze, reputazione e il fatto che nel corso dei secoli occupavano i posti amministrativi ed ecclesiastici di maggior rilievo. Il ruolo decisivo nel conseguimento dei suddetti titoli nobiliari poteva, senza dubbio, essere attribuito ai forti legami matrimoniali tra alcuni membri di questa, con altri membri delle famiglie importanti della Regione.

Il diploma che fecero comporre per se ed i discendenti nell'occasione di aggregazione nel Grande consiglio della città di Split, riporta la trascrizione ed il corso dell'intera cerimonia di aggregazione. Tali diplomi sono rari, e l'importanza del diploma esistente giace nella sua unicità, nonché nel fatto che riporta i dati dettagliati di aggregazione e nomina di alcuni membri delle famiglie borghesi per i consigli ed aristocrazia borghese, in questo caso di Spalato.

Lo stato Veneto controllava rigorosamente il lavoro del Consiglio ed acconsentiva difficilmente alla nuova aggregazione, perché non lo interessavano Consigli forti e la vita armonica nei comuni, per il semplice motivo che non aveva bisogno dei patrizi potenti, specie di provenienza nazionale. È noto che tutti i servizi di maggior responsabilità nei comuni erano anticipatamente riservati per la nobiltà veneziana, cioè per stranieri.

I Cerinei, una stimata famiglia croata e dalmata, con il conseguimento dei titoli nobiliari e con il loro influsso, riuscirono a mitigare l'immagine negativo che noi abbiamo sul dominio straniero di quasi 400 anni, nella nostra costa.

Grb obitelji Cerineo iz originalne diplome izdane u Splitu 1671. godine

Erställdt af Wäl för sin Familin de Cerineo.

Den Ryske och den Danske Kongeriges
v. Rydel
m. p.

Grb obitelji Cerineo, Državni arhiv u Zadru, Spisi heraldičke komisije